

An © 2015 Gannas

Gorsedh 2015

Dy'Sadorn an 5es a vis-
Gwynngala, Gorsedh Kernow 2015
a vydh synsys dhe Sen Ostell.

Taves an Tir:

Skeusennow diworth Rysrudh.
Derivadow folenn 8

An Gannas niver 464 mis-
Est 2015 dyllys gans ©
Kowethas an Yeth
Kernewek ISSN 1469 705X

<p>Lyther a Alban a-dhiworth Yowann Byghan   (agan kesskriker arbennik albanek)</p>

Boes Albanek:

2. Melyssandys

Re yeyn yw an gewer ha re voghosek yw an dor yn Alban rag froeth bryntin, mes yma mor da dhyn. An *loganberry* yw treusvegyans ynter morenn-dhu hag avanenn. A'n keth treusvegyans a dheu ynwedh an *Tayberry*, henwys yndella rag an avon Tay, hag yw morenn pur vras ha pur hweg, mes kales yw hy huntell, ytho nyns yw da avel trevas kenwerthel.

Yth yw kergh (heb mar) po brunyon (*brose* yn Scots) devnydh yn lies melyssand albanek. An sempla oll yw *stapag* po *stappack*, hag a styr namoy es kergh soubys yn dowr yeyn dres an nos. *Festy cock* yw krampoethenn-vrunyon. *Atholl brose* yw diwes rych a vrkonyon, mel, dyenn ha hwyski – nyns yw diwes rag tus dhigolonnek! *Crowdie* yw keus medhel gwynn, ha *black crowdie* ('gruth dubh' yn Gàidhlig) yw *crowdie* pellennys yn brunyon hag a-wosa yn puber du. Myghternes an melyssandys albanek yw *cranachan*, hag yw kemmysk a vrkonyon soubys yn hwyski dres an nos, mel mynkek, dyenn hwyppys hag avan kro.

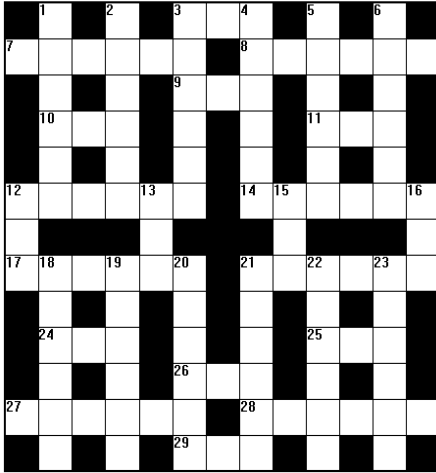
Nebes kehaval yw *tipsy laird* ('arloedh medhow'), hag yw truflell gans hwyski po gans Drambuie. Melyssandys sempla yw *hattit kit*, hag yw dyenn molys mes trenka ages dyenn molys kernewek, ha *clottie dumpling*, hag yw pellenn vras gans soev, bleus,

hwigenn, froeth hag erell, bryjyys yn *clottie* po lenn. *Fatty cutties* (henwys *singin' hinnies* yn Northumberland) yw splytt-droppya (*drop scone*) hag a wra 'kana' po tythya war an men-pobas drefenn aga bos leun a vlonek.

Hwegynnow albanek yw martesen an gwella oll y'n bys. Ha my diabetek, res yw dhymm bos war, mes yma gwerthji byghan henwys *Chocolatte* yn Dùn Èideann (Edinburgh) le may kevir pub eghenn hwegynnyow oll, dell hevell dhymm. An *Berwick cockle* yw hwegynn-menta, rudh ha gwynn, gans roeth koklysens, hag a werthir nans yw 1801. Hwath kottha yw *Jethart snails*, hwegennow-menta gell ha byghan, ha'n resayt anedha devedhys a brisners frynkek an breselyow Napoleonek. Mes an kottha oll yw *soor ploods* (ploumennow trenk), hwegennow gwer, byghan ha trenk dres eghenn a Galashiels, hag a wra kovhe batel ynter tus Galashiels ha bush ehwasoryon sowsnek y'n vlydhen 1337. Dell hevell, an Seyson a dhybris ploumennow trenk kyns an batel ha kleves a wrug aga gwannhe. Hwath y'n jydh hedhyw, lavar koth an dre yw '*Soor Ploods*'. Lieskweyth hwekka ages *soor ploods* - dhe wir, martesen an hwekka stoff oll aswonnys gans denses – yw tablet, kevys yn pub le oll yn Alban, ha gwrys a sugra, amanyyn ha leth tewhes.

Pur hweg ynwedh yw Drambuie (an 'dram buidheach', ow styrya an diwes hag a bleg), likour faverys gans an 'Prionnsa Teàrlach Gasta', Charles Edward Stuart. Hwyski sempel a bleg dhymm gwell, mes yn kever 'uisge-beatha' yma lyvrow dien skrifys.

**Krowseryow
gans Ray Edwards**

3. Rann isella an ganow (6)
4. Blasa (6)
5. Dhe + hwi (6)
6. Nyns yw gwakhe (6)
12. An seson ma (3)
13. Rann sygh an norvys (3)
15. An planet ma. (3)
16. Rann vedhel an korf (3)
18. Gweythor (6)
19. Daffar rag nija (5)
20. Pur lyb (6)
21. Ughelheans hag iselheans an lev (6)
22. Restrys (6)
23. A + my (3)

a-dreus:

3. An mis ma (3)
7. Dyw genes! (6)
8. Froeth parys dhe dhybri (6)
9. Maner (3)
10. Edhen a breydh (3)
11. Yv dha (gwin)! (3)
12. An nos ma (6)
14. Asper (6)
17. Gwayt bos a-rag y'n ..... ma na vi
synsys koward (OM 2156) (6)
21. War-tu hag (6)
24. Hanow avon (3)
25. Tra: an .... (3)
26. Rolya, 3a person (3)
27. Gorra dhe ves (6)
28. Best (6)
29. Hegar (3)

war-nans:

1. Settya dalghenn yn (6)
2. Nyns yw leunhe (6)

Gorthybow dhe'n krowseryow
mis-Gortheren

**Bal Koth
gans Mary Sutcliffe**

Tamsin a blowghyas dres an lagennow ow tiyskynna yn-dann an ergh serth. Glawennow a derlenti war an gwelsennow hag yn keow. An howl a dhewanas dre gommol loes an gwav. A-is an alsyow, mordonnow, sordys gans hager-awel an nos kyns, a gronkya war an treth. Chymbla hir ha tewel jynnji an

bal, owth omberthi war amal an klegeryow, a sevis erbynn an worwel kepar dell esa ow kwarnya. Yth esa goelannes ow forlya ha skrija oll a-dro.

Re bia lies blydhen a-ban gerdhas Tamsin a-hys an fordh ma, byttegyns pub torn an hyns o pur aswonnyys dhedhi. Furv an karregi o kler yn hy hov dhiworth an dydhyow pan dhrehevi hy hastylli, argeow ha ponsigow gans tewes ha bili war an treth. Dell o usys an eythin owrek o gloryus yn dorgeow ha'n bryton roswynn ow pleujyowa war bub leder an alsyow.

Mes nans o moy es kansblydhen, yn Bal Boekkas y fia droglamm euthyk ha trajek. Tardh re wrug dhe goedha rann vras dres eghenn a'n to ha meur a'n dus val war an kor a veu ledhys po goliys yn sevir. Wosa termyn berr, degys veu an bal; jynnweyth a veu kemmerys a-ves rag bos dasusys yn leow erell. Dres an blydhynow, oll to an jynnji a dhiskaras, an fosow hen ha loes a dhallathas brywi hag eythin ha mynkek re devsa oll a-dro. Ena y tallathas hwedhlow. Y leveris, golowys koynt dhe lughesi yn prysweythel hag ena yth o gyllys; ulyans ha kynvanow a veu klewys; gwyns yeyn a hwythas yn unnik omma mes na yn le arall vyth.

Moy ages kansblydhen a bassyas lemmyn, mes ny veu spyrison bal ankevys. Yn tevri, dell bassyas an blydhynow, an henhwedlow a ynkressyas. Pan o Tamsin flogh, dibobel veu an arvor ma, mes lemmyn pur vras o bushys a dornysi. A-gynsow kyhwedhlow re omlessa yn kever tarosvannow neb a dharmresa an bal koth, spyrison an dus val neb a verwis y'n

tardh euthyk na, nans yw meur a vlydhynow. Yn hwir, derivadow re bia y'n paper-nowodhow yn kever an hwarvedhyansow koynt yn Kernow ha meur a dus re dhothya rag gweles aga honan an le ma. Mes lemmyn, yn gwav, gorthugherweyth, an moyha re dehvelsa dhe dre.

Hedhyw, Tamsin a gerdhas pella ha lemmyn an hyns a drelyya yn-nans dhe'n jynnji. Hi a nesas an igeryans bras yn fos an dhrehevians, le may fia daras, ha hi a viras a-bervedh. A-dhyghow, yth esa an sel drehevys rag an jynn; a-gledh yth esa pytt down rag an bompell. Hag yn fos an pytt ma nebonan re stagsa skeul hernyek, may hylli an ynjiner diyskynna dhe-woeles, mes gossenek o hi lemmyn. Hag ena, dhe-woeles, Tamsin a vedras neppyth koynt ha lentrus. Govynnus o hi. Hi a viras yn an pytt, maga marthys avel dell o pan o hi flogh.

'My a yll krambla war an skeul na,' yn-medh hi dh'y honan. Ena my a wra dysmygi an pyth yw an dra ma.'

Hi a worras unn troes war dreudhow aswa vras dres eghenn an pytt. Gans rach hi a blattyas yn-nans hag ystynn hy throes rag drehedhes kynsa gris an skeul. Ena, ow krabalyas men war amal garow an fos, hi a worras hy throes arall war an nessa gris. Mes, ha hi ow korra hy foes warnodho, yth esa son asper, topp an skeul a veu fregys dhiworth an fos ha Tamsin, ow skrija, a gollas hy dalghenn war an men ha koedha gans payn tynn dhe'n leur a-woeles.

Diruskys veu hy leuv, treghys kregbyn hy glin, ha hy ufern a veu

plegys yn-danni. Hi a bowesas a'y gorwedh nebes mynsennow klamderys.

Yn lent, Tamsin a wayas ha hy dewlagas a igoras. Yth esa hy heyn ha hy ufern ow kloesa dres eghenn, an skeul shyndys ow korwedha a-dreus hy horf. Hi a dhrehevis hy leuv hag omglewes hy fenn. Nyns esa goes mann. Hi a assayas sevel, mes ny allas hi; an payn a dheuth ha bos milweth. Hi a viras oll a-dro: deg troes-hys a-ughti, igeryans fenestri a ros golow gwann liwek, mes yn ogas yth esa fos serth ha hir an pytt. Nyns esa troesla po dornla mann.

Hi a grias, 'Gweresewgh vy!' arta hag arta, erna folsas hy bryansenn, mes nyns esa gorthyp mann. Travyth marnas an dasson neb a's tontyas. Desper a's sesyas. Dell hevel ouryow a bassyas, yn unn gramya. Treweythyow hi a grias; treweythyow hi a worwedhas tawesek yn angoes ha heb govenek. Mes nyns esa kamm mann ha ny bychyas son karr-tan an ayr. Hogen an ydhyn o kosel. An howl a sedhas, mo a dheuth ha'n ebron las a dheuth ha bos glasrudh. Hy syghes o gweh.

A-dhistowgh yth esa polsans koynt hag a grenas, dell heveli, an leur meynek le mayth esa Tamsin a'y gorwedh. Hi a rynnas kepar dell hwythsa awel rewek a-dro dh'y horf. Skrij ow pychya dres termyn hir a folsas an ayr hag ena y tallathas kynvann euthyk. Yth esa gwyns owth oulya hag ewingarnow ow klattr.

Furwow niwek ha gwannliwek a heveli yskynna dhiworth an meyn. Yth ens i haval orth furwow tus val ow poenya a-ves, ow tiank dhiworth paladrow. Golowys a flykkyas ha

gwevya martesen kepar ha lugern owth enowi. Kammow, dell heveli, a dhassonas oll a-dro.

'Yn sur, nebonan a wra ow klewes lemmyn,' Tamsin a brederis mes hi a armas arta hag arta yn ughel. 'Ottavy, yn jynnji, gweres, gweres!' Mes hwath nyns esa gorthyp mann.

An furvow a nesas. Tamsin a skrijas ha drehevel hy diwvreggh a-ugh hy fenn. Unn leuv a frappyas fos an pytt hag y'n le ma hi a glewas neppyth moen. Heb tybyans mann, hi a grafas an dra ha tenna. A-dhistowgh an sonyow a hedhis; an furvow eth mes a wel. Hi a gonvedhas bos yn hy leuv korsenn dredanek. Arta hag arta hi a skrijas, ha wor'tiwedh, wosa nebes mynsennow, hi a welas nebonan ow sevel y'n daras ha lev a armas, 'Eus nebonan ena?'

Tamsin a worthybis, 'Ottavy. Ny allav vy omsevel.'

'Ni a wra dos. Bydh kosel.' Dew dhen a omdhiskwedhas war dreudhow an daras. Yth esa kronk ha skeul brennek a dheuth ow klattr yn pytt. An eyl den a gensynsis yn fyrv topp an skeul ha'y gila a skeulyas yn-nans. Gans rach, ev a dhrehevis Tamsin war y skoedh hag yskynna dhe dharas. Ena an dhew dhen a dhug Tamsin yn-mes.

'Pellgows orth an karr-klavji, Ben,' yn-medh an kynsa den.

'My a'n gwrug seulabrys, Frank,' a worthybis Ben. 'An karr-klavji a dheu.'

Tamsin a aswonnis y lev. 'Ty yw perghenn an mayn tornysi,' yn-medh hi hag a-dhistowgh hi a gonvedhas. 'An sonyow koynt, furvow an spyrysyon, ty a's formyas; ty a's rekordyas ha'ga ragdresa. Henna a dhros oll an dornysi.'

Ben a hevelis bos ankombrys mes Frank a wryslas. ‘Tybyans da o,’ ev a hanasas, ‘bys pan dheuthys omma.’

‘Dar,’ a worthybis Tamsin. ‘Ny dhiswrao vy dha gevryn po dha dowlenn. Gwir yw, hwi a’m sawyas.’

Yth esa son uskorn ha’n karr-klavji a dheuth. Frank ha Ben a dhrehevis Tamsin ha’y dri a-dreus an hyns garow dhe’n karr-klavji, hy gorra a-bervedh ha’n karr-klavji a vovyas dhe-ves.

‘Res yw dhyn gul neppyth yn kever an le ma,’ yn-medh Ben. ‘Re beryllus yw. Ny vynnyn bos nebonan pystigys.’

‘Byttegyns,’ a worthybis Frank, ‘ny vynnyn bos agan towlenn vyghan, felder ha sleygh, trovys.’ Pur lesek yw hi.’

**Piwasow Lyennek
Holyer an Gov 2015**

Da yw derivas sywyansow an kesstrif lyennek ma synsyt gans Gorsedh Kernow dhe solempnita yn Truru dhe’n 14^{ves} a vis-Gortheren.

Kesordenores **Rael Harvey** a leveris bos niver hwath brassa a lyvrow dh’aga breusi. Ha Bardh Meur, **Maureen Fuller**, a wormelas skoedhyans diworth dyllyryon an lyvrow.

Yn rannow Kernewek an piwasow a veu res par dell syw;

Klass 1.0, lyvrow Kernewek rag dyski: **Holyewgh an Lergth Lyver 2** gans **Graham Sandercock**, Kesva an Taves Kernewek;

Klass 1.1, lyvrow Kernewek rag fleghes: **Briallen ha’n Alyon** gans **Steve Harris**, dyllys gans Ors Sempel;

Klass 1.2, lyvrow Kernewek rag tevesigyon, **Tintin: An Ynys Du**, gans

Herge, treyllys gans **Mark Trevethan** dyllys gans Dalen Kernow;

Hanaf an Kowethas: **Alys y’n Vro a Varthusyon ha Der an Gweder-Mires**, treyllys gans **Ray Edwards** ha **Tony Hak**, Kesva an Taves Kernewek.

Meur ras a’n kedhlow ma a-dhiworth **Delia Brotherton**, Soedhek Wask an Orsedh. Pella derivadow a-dro dhe glassow rell yn Sowsnek a-dhiworth gwiasva an Orsedh.

**Hwedhlow Ki Blewek
gans Jowann Richards**

Onan a hwegh hwedhel a-dro dhe Gi Blewek, kynsa dyllys yn An Gannas 2000.

2. Ny gonvedhav!

My re drevesigas y’m chi nowydh yn ta. Pur guv dhymm yw ow Mester ha’m Mestres nowydh; yma boes da ha gweli da, toemm, ha lemmyn my yw pur lowen. Namnag ankevis ow bywnans anes kyns my dhe dhos omma, ha lemmyn nyns yw henna moy es hunros drog. Byttegyns nebes koynt yw ow Mester ha Mestres treweythyow ha kales yw rag ki konvedhes pyth eus y’ga brysow. Gas vy ri ensampel dhis.

An myttin ma, my a dhifunas ha klewes glaw ow frappya war an fenestri, ha’n gwyns ow hwytha a-dro dhe’n chi. Nyns o hemma dydh rag ki dhe vos ynmes a’n chi, marnas a’y anvodh. Mes

spit dhe henna Mester a erviras bos edhomm dhymm mos a-berth y'n lowarth. My a assayas omwitha yn-dann an voes ow kwaytya na wrussa perthi kov ahanav. Mes Ellas!

‘Deus omm, Tywokki!’ a grias ev, hegar mes fast. ‘Dell wodhes yn ta, res yw dhis mos yn-mes. A verr dermyn, martesen, mes res yw dhis mos lemmyn!

Ha gans henna, ev a settyas dalghenn y'm bond-konna, ha'n nesssa pols, ottavy y'n lowarth! Ewn o ev, heb mar, bos res porres dhymm mos yn-mes ha kettell y'm gasas dos y'n chi arta, my a avas dhodho.

Mes lemmyn y teu an dra goynt. My a wodhya bos Mestres hwath yn hy gweli, attes ha toemm. Hag ottavy, yeyn ha glyb ha poenvosek. Dell heveli dhymm, hewel o an gorthyp. Heb hokkya, my a boenyas dhe'n grisow, yskynna dhe'n pennjambour le mayth esa ow Mestres, ha lamma war an gweli. Dihwans my a wynnys yn-dann an lennow gans Mestres. Ogh, gwynnvys!

Mes usa a wrug hi ha hware hi a'm tewlis yn-mes a'n gweli. Koynt yw. Nevra ny wra hi yndella dhe'm Mester!

Diskwedhyans Art gans Esme Tackley

Diskwedhyans dhe'n Virva Art Aberfala

An nowyttha diskwedhyans y'n Virva Art Aberfala yw *'Rodney Peppé – astonishing automata and marvellous machines'*.

Brassa rann an diskwedhyans yw oberow divers gans Rodney Peppé

(*Huxley Pig, Angelmouse, Mice* h.e.), mes yma ober gans gwrioryon erel a 'automata' yn Kernow. Onan anedha yw Carlos Zapata. An Virva re wovynsa orto gul neppyth a-dro dh'agan pow ha'gan yeth.

Ev a wrug 'automaton' pur hir rag y staga dhe'n fos. Yn kres an gwrians yma Dolly Pentreth ha dhe bub tenewen, taklow erel keskelmys orth Kernow – bal, puskes, tre, golowji, skath h.e. Pan dreylir an dornla yn-dann Dolly, hi a wra kewsel yn Kernewek – ha'y lev yw ... my! An taklow erel gans dornleow a wra gwaya pan y's treylir; ny gewsons, mes yma aga henwyn skrifys yn Kernewek rybdha.

Ygerys gans Hilary Kay (*Antiques Roadshow*) veu an diskwedhyans dy'Sadorn an 27^{ves} mis Metheven. Yth esen vy ena heb mar, ha Carlos Zapata ha Rodney Peppé y honan ynwedh. Yth esa skeusenner dhyworth an 'West Briton' ena, ytho martesen y fydh neppyth y'n paper nowodhow.

Den hweg yw Carlos. My eth dh'y studhla rag gul an sonskrif ha kewsel ganso a-dro dhe lies mater y hwrug vy. Kolombek yw ev hag ev a leveris dhymm a-dro dhe'n yethow yn y vro ev; lies anedha yw marow seulabrys ha lies moy peryllys (martesen 1500 yeth hys-ha-hys y'n vro na).

An diskwedhyans a wra pesya yn Aberfala bys yn mis Gwynngala, mes wosa henna an tybyans yw rag gwrians Carlos dhe viajya a-dro dhe Gernow (ha martesen pella hwath) may hyllons dyski tus a-dro dh'agan bro ha yeth.

**diw skeusenn an artweyth ma,
foleenn 12**

Taves an Tir, Rysrudh

An dewdhegves lyther nowodhow a yll bos gwelys dhe:

<http://us9.campaign-archive2.com/?u=add2f8c8a90b762a3b8b60797&id=024328d8e9&e=51a292b9f0>

Kerth sewen, ha heb glaw, a veu ledys gans Soedhek an Ragdres, **Rob Simmons**, a-dro dhe Lergth Treveglas, Rysrudh, dhe'n 28^{ens} a vis-Metheven (skeusennow folenn 1) ow hwilas ensamplow a Gernewek y'n dre na.

Nessa hwarvos igor a veu restrys gans Taves an Tir (arghesys gans Gwari-Dall Ertach) dhe'n Gwener dhe Ji Murdoch – gorthugher a geskows, yn Kernewek ha Sowsnek, hag ilow ha keskans gans **Jakki Love** ha **Matthi Clarke**.

An gorthugher a dhallathas gans pastiw heb kost diworth peboryon Rysrudh, Bray's ha K's, ha gwin, sugen, te ha koffi rag doneson.

Ynwedh an gorthugher o rann an seythun Kows Kernewek restrys gans an Keskowethyans ha'n gowsoryon frettha a weresas an dhallethoryon gans lavarow ow kul denydh a 'Da yw genev ...' ha nebes an dhallethoryon o hardh lowr dhe gewsel yn Kernewek war wydheo rag folenn 'Faslyver' MAGA.

Fog veur an gorthugher heb mar o Taves an Tir, ragdres fondys gans agan aluseneth Kernewek, Kowethas an Yeth. Rob Simmonds a gewsis a-dro dhe boesekter an yeth yn henwyn-tyller hag istori leel. Yth esa chons kewsel orth Rob ha dhe eseli erell a-dro dhe ober an

Kowethas ha towlennow devedhek ha fatell yllir bos omvyskys y'n ragdres.

Rob Simmons a leveris y vos gorthugher lowenek, ha gans an kerth keffrys, dalleth pur dha y'n rannid na. Istori kernewek yw meur y vri yn Rysrudh y'n termyn ma ha bagasow bywek rag Kresenn nowydh an Kovskrifennow hag a vydh drehevys war dyller an hen vragti. Da yw Taves an Tir dhe vos rann an argerdh ma yn termyn may tyv bri an yeth ha'y foesekter yn henwyn-tyller.

Taves an Tir a dhegemmeras arghasans diworth Gwari-Dall Ertach mis-Metheven 2014 rag ragdres a dhiw vlydhen ow fogella war an yeth kernewek y'n dirwel ha henwyn-teylu.

Selys yw yn Lanneves, An Hay ha lemmyn Rysrudh hag yma ow hwilas bodhogyon nowydh dhe weres hwithra an destenn yn Rysrudh a-dhia mis-Gwynngala.

Kynth yw kewsys y'n dydhyow ma nyns yw Kernewek kewsys yn ledan hag yth yw kevys war rol UNESCO a yethow peryllys. Byttegyns devnydh an yeth yma owth omlesa – henwyn-chi ha henwyn-stret rag ensampel.

Pella derivadow:

<http://www.tavesantir.org.uk>

po pellgows orth Soedhek an Ragdres,
Rob Simmons, ☎ 07907462294

po e.bost:tavesantir@gmail.com

Kevambos Politek: digresennans dhe Gonsel Kernow

Pella avonsyans re beu ambosys dhe aswonn honanieth Kernow.

Yn kynsa agan yeth re beu aswonnys avel yeth soedhogel europek. Nessa Kernow re beu aswonnys avel minorieth kenedhlek a-ji dhe'n Ruvaneth Unys. Ha lemmyn y teu an nowodhow y fydh digressenys nebes galloesow a-dhiworth Loundres dhe Gonsel Kernow.

Pennmenyster David Cameron a dheuth dhe Gernow owth ambosa ri nebes moy nerth dhe'n Konsel. Galloesow a vydh degemmerys a syns ynna negysieth, treusporth, kevarghow europek ha yeghes.

an kevambos yw sinys

John Pollard, hembrenkyas an konsel, hag eseli Konsel Kernow dre vras, re dhynnerghis an profyansow ha sur lowr yth yw dalleth byghan da mes nebes konseloryon a grys nag yw lowr rag digresennans gwerinel gwir. Rag ensampel, hembrenkyas Mebyon Kernow, Dick Cole, re dhellos y dybyansow ow leverel kynth yw da

Loundres dhe aswonn wor'tiwedh gorholedhow kernewek, nebes gwann yw pan vydh kehevyls orth Kembra hag Alban.

Da yw mires orth:

<http://mebyonkernow.blogspot.co.uk>

le may hwelir kedhlow leunna a-dro dhe'n kevambos, derivas wask Konsel Kernow, keffrys ha gwelva Mebyon Kernow.

Dalleth byghan kynth yw, yma chons dhe ystynn nivel an digresennans y'n termyn a dheu. Ow mires deg blydhen war dhe lerg'h y fedha hunros dhe grys bos agan yeth aswonnys yn soedhogel, agan pobel dhe vos gwelys avel minorieth kenedhlek po bos digresennans politek vyth oll a-dhiworth Loundres!

Neppyth a vri yw bos Kernow an kynsa tyller powel, dell vydh henwys (kyn nag eus trigys brassa rann poblans Kernow y'n pow mes yn trevow!) dhe dhegemmeres an galloesow ma ha res yw perthi kov a oberow bagasow kenedhlek Kernow dres an degblydhynyow owth herdhya kas Kernow avel onan arbennik, pow kelttek diblans. Res yw lemmyn drehevel war an selveyn ma!

Kernow ha Kernewek bys vykken!

**Dick Cole,
Hembrenkyas
Mebyon
Kernow**

**Kan: Anni Hearn
gans Graham Sandercock**

An gan ma a yll bos klewys der an blasenn **Yn Gwynn ha Du** gans **Graham Sandercock**, ha restryrs gans **James Hawken**. An geryow yw dyllys ynwedh y'n lyver **Howlsplann an Myttin a Dhehwel**, dyllys gans Kesva an Taves Kernewek. **Margaret Bailey** a dherivas an keth istori ma yn An Gannas mis-Meurth 2015.

War rynn an woen
yn ranndir men ha moen
hi a dheuth dhe driga dhe Drenhorn;
nans yw termyn pell
an venyn na fest fell
piw a woer piw a verwis orth hy dorn.

Hy hanow o Anni Hearn
a ble y teuth hi, wel, ny vern,
mes y leveri y vos a neb rann a Bow
Sows;
hy gis o dynya lies den,
ha kynth o hy holonn gwrys a ven,
yth esa pup-prys skavder gwariek yn hy
hows.

*Yn trist y kollas hi hy modrep goth ha'y
hwoer
a by by par kleves piw a woer;
Anni war an woen, Anni kolonn oer.*

Pub nos orth golow loer
yn hy dydhlyver, hy hwoer
re skrifsa a bub hwarvos ha pub dydh;
fatell brensa Anni arsenik gwynn
ha kyn fe hy mynnas mar dynn
hi a grysi gweles fordh dhe dhiank pup-
prys yn rydh.

Y kavas Anni ken karer hardh
a slynkya dhe-ves pub myttindardh

ha mos yn gluth an hal dhe dre dh'y
wreg;

Mr Tommas o hy hanow, my a grys,
mes mar kodhvia an pyth esa yn hy brys
ev a leveri dhedhi pell kyns henna
kummyas teg.

*War fordh dhe dre unn dro a'n arvor
kledh*

*Alys, gwreg an karer hardh ma, ynwedh
a goedhas klav a'n keth dorn drog
divedh.*

*Diworth pub kornell oll an bro
dhe'n lys y teuth di oll an dus
myttin mis Me yn-dann ebron loes;
an justis a viras oll a-dro
ha govynn orth pub huni ti heb toell na
hus
ha gweskel morthol war an voes.*

Yn breuslys nyns o es
dhe'n medhek na'n gwithyas kres
dhe dhustuni prevyans krev lowr er hy
fynn;
den lagha a'n ughella gre
y kavas Anni, ny wonn vy a by le,
a neb bywnans kyns, pan o hy bys moy
gwynn.

Ha dhe doell bras dhe dus an dre
y feu Anni livrys sket, re'm fe,
ha lewys dhe-ves rydh yn karr bras, hir
ha du;
den lagha, poketow leun bras
yn y soedh rag den divlas
a dylis y reken dhedhi - y'gan kevres
lagha ni didu.

*Ottena omma lemmyn penn an kas
rag treven vyghan breuslys bras;
Anni war an woen, Anni dignas.*

Hag Anni eth mes a wel
 yn-dann ken hanow, yn-dann gel
 a'y bywnans a-wosa ny wodhir ha ny
 vern;
 mes yn pluw yn Kernow Gledh
 lies huni eth dhe'n bedh
 heb chons dhe wul dial erbynn Anni
 Hearn.

argemmy:
Radyo an Gernewegva

Radyo an Gernewegva yw towlenn
 radyo yn Kernewek pub seythun; restrys
 yw gans **Matthew Clarke** ha dell leverir
 yth yw an gwella ilow ha kows y'gan
 taves kernewek. Y hyllir goslowes orth:

www.anradyo.com

**Servis Eglos
 dydhys avisys**

An Revrond **Jane Kneebone** a
 dhannvon kedhlow a-dro dhe servis a
 dheu:

6^{ves} mis Gwynngala Sen Ostell, dhe
 3 eur, Gwesperow an Orsedh.

Pella derivadow a-dhiworth:

Rev Jane Kneebone

☎ 01637 873135

☎ 07966 703924

janekneebone@gmail.com

Nawbedrek

A yll'ta dismygi an ger a naw
 lytherenn? Py lies ger a moy es 3
 lytherenn a yll'ta kavoes, res yw dhis
 devnydhya pub lytherenn unnweyth yn
 pub ger ha res yw dhis devnydhya an
 lytherenn yn kres an pedrek yn pub ger.

O	H	D
W	O	V
M	S	O

Gorthyp mis-Gortheren: **gwaytyans**

argemmy:
Gwerthji Kernewek

Keskewsel, 24 Plen an Varghas,
 Ryskammel, PL32 ☎ 01840 211725
 (dyghtyer **Jerri Jeffries**).

www.keskewsel.com

An Gannas

An Gannas yw dyllys pub mis gans
**Kowethas an Yeth Kernewek. An
 Skrifennyas** yw **Tim Hambly, 12 Stret
 an Duk, Lannstefan Wartha, Kernow,
 PL15 8HD ☎ 01566 773716:**

skrifennyas@btinternet.com

Pennskriker An Gannas yw **Graham
 Sandercock** hag yw lowen dhe
 dhegemmeres erthyglow ha
 skeusennow dhe vos dyllys:

grahamsandercock@blueyonder.co.uk

An Gannas 2015:

artweyth dhe Virva Aberfala
(erthygel folenn 7)

A-ugh: ottomma gwrians Carlos Zapata: Dolly Pentreth ha'y hanstel a buskes.

Gwra merkya an bal war an vre.
Dhe-woeles: Esmé ow treylya an dornla.

Gorsedh Kernow

nowodhow berr

Agan Bardh Meur re vyajyas arta dhe Ostrali le may fetyas kannasow a bagasow kernewek y'n pow na:

A-ugh: Berth a Ostrali Dhyghow

Solemnita Awen 2015 dhe Grommlegh Karwynnen

An Gannas 2015

